

KAMNISKI OBČAN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE KAMNIK

LETO V. ● ŠTEVILKA 2

APRIL 1966

CENA 50 S DIN

Ob 25-letnici ustanovitve OF slovenskega naroda

Bolj ko se oddaljuje težka leta narodnoosvobodilnega boja in boja, ki je preobrazil prejšnjo Jugoslavijo, ki je terjal na stotine in stotine žrtev, vse bolj kaže, da so bila ta leta najpomembnejša in najslavnejša v zgodovini jugoslovanskih narodov. Vse bolj se sedaj kažejo uspehi socialistične ureditve. Naša država je vzor vsem, ki se zanimajo za mir in napredek človeštva.

Kmalu potem, ko je Hitlerjeva vojska 6. aprila 1941 napadla Jugoslavijo in jo potem tudi zasedla, je Komunistična partija Jugoslavije pozvala vse komuniste in druge rodoljube za oborožen boj proti okupatorju. Na ta poziv so komunisti pozitivno odgovorili. Po vsej Jugoslaviji, razen Makedoniji, se je začel organiziran oborožen boj proti mnogo močnejšemu sovražniku. Komunisti so ustanavljali razne odrede po vseh krajih Jugoslavije. Najprej se je boj začel v Srbiji, kjer je bil tudi glavni štab narodnoosvobodilne vojske. Prva partizanska puška je počila v Beli Crkvi. Tak boj se je začel tudi v Sloveniji. Organizirala sta ga komunistična partija in Osvobodilna fronta. To sta bili dve organizaciji, ki sta ilegalno delali v Ljubljani in drugih krajih Slovenije, ki sta na raznovrstne načine delovali in se borili proti okupatorju. Ta boj je imel močno politično podlago; to ni bil samo vojaški, temveč tudi politični boj. To je bila tudi največja posebnost slovenskega bojevanja proti fašizmu. Osvobodilna fronta je pod pokroviteljstvom Komunistične partije mobilizirala in spodbujala slovenske množice za oborožen boj proti imperializmu. Osvobodilna fronta se je nenehno razvijala in postala močna protifašistična in hkrati politična organizacija. Postala je zgled za druge republike v Jugoslaviji.

Osvobodilno fronto so sestavljali tako imenovani terenski odbori, ki so se v zelo kratkem času razvili po vsej Sloveniji. Odbori so na-

stajali po vaseh in mestih. Največ takih odborov je bilo v Ljubljani in njeni okolici. Več odborov je tvorilo rajon. Osvobodilno fronto je vodil vrhovni plenum Osvobodilne fronte.

Ustanovni sestanek je bil 27. aprila 1941. Na njem so bili zastopniki raznih slovenskih političnih društev npr. Sokola in drugih naprednih slovenskih političnih in kulturnih društev. Priprave Osvobodilne fronte za začetek pravega boja so obsegale razne sabotaže in manjše napade na fašiste. 16. julija 1941 je padel prvi Nemec od slovenske partizanske puške. Pripravljali so razne napade na žandarmerijske postaje in jih mnogo tudi uničili. Odlikovali so se tudi pri kaznovanju narodnih izdajalcev. Kmalu potem se je začela prava vstaja na kamniškem območju, katere Nemci niso mogli več zatreti. Najhitreje se je partizanstvo in Osvobodilna fronta širila na Gorenjskem in Štajerskem, ker je bilo tu nemško nasilje najhujše. Slovence so mučili, jih streljali, zapirali in plenili njihovo premoženje. Takrat so začeli predvsem delavci odhajati v partizane. Hitro so se začele ustanavljati partizanske čete. To Nemcem ni šlo v račun, zato so začeli partizane hudo preganjati. A odpora niso mogli več preprečiti. Prav tako niso mogli več preprečiti delovanja Osvobodilne fronte. Ker je bila Ljubljana takrat pod italijansko upravo, se partizanstvo v tako imenovani Ljubljanski pokrajini ni moglo tako hitro razvijati. Tam se je najprej utrdil politični temelj. V Ljubljani

se je celo oglasila radijska postaja Osvobodilne fronte. Tiskali so razne letake in časopise. Proti koncu leta 1941 je moč Osvobodilne fronte že

mного proslav. Glavni sedež je imela v Ljubljani. Tam so se po raznih hišah zbirali voditelji OF in CK KPS. CK KPS in OF sta

Predsednik Tito v Kamniku

V začetku marca, v času svetovnega prvenstva v hokeju na ledu v Ljubljani, je predsednik republike Tito s soprogo Jovanko, predsednikom zvezne skupščine E. Kardeljem in ostalimi visokimi gosti obiskal tudi Kamnik. Ogledal si je kozoško farmo na Duplici in se zadržal na kosilu v gostišču »Planinka«. Na sliki: pred vhodom v Planinko je visokega gosta pozdravila množica Kamničanov.

zelo narasla. Ljudje so poslušno izpolnjevali njene ukaze. Prav zaradi te moči se je vrhovni plenum Osvobodilne fronte preimenoval v Slovenski narodnoosvobodilni odbor. Osvobodilna fronta je organizirala

delovala ilegalno v Ljubljani od začetka vojne pa do sredine maja 1942. Njihovi člani so se zbirali po raznih hišah, da bi tako preprečili okupatorjevo zasledovanje. Na četrtem zasedanju je Slovenski narodnoosvobodilni odbor sprejel sedem temeljnih točk OF.

Iz vsega tega vidimo, kako vsestransko in kako pomembno je bilo delo OF, koliko je prispevala k boju za zmago in dosego boljših časov. To delo je res vsekakor vredno občudovanja. Poleg tega pa so aktivisti in drugi delali še v zelo težkih pogojih.

Toda to je danes zgodovina. Petindvajset let je že, odkar so ustanovili Osvobodilno fronto. Če bi vse to doživljal sam, bi vedel povedati še mnogo več, toda to sem zvedel iz knjig, v šoli in iz pripovedovanja starejših, ki so mi pripovedovali tudi o drugih važnih zgodovinskih dogodkih druge svetovne vojne.

Peterlin Janez
8. r. o. š. Komenda-Moste

Ob 25-letnici ustanovitve OF in praznika dela

čestitajo vsem občanom

Občinska skupščina

Občinski komite ZK

Občinski odbor SZDL

Občinski sindikalni svet

Občinski komite ZMS

Združenje borcev NOV

in uredniški odbor

Kamniškega občana

Počastitev 25. obletnice ustanovitve OF in praznika dela

V okvir prireditve proslavljanja 25-letnice ustanovitve OF Slovenije sodi izredno uspel koncert invalidskega pevskega zbora iz Ljubljane, ki je bil v Kamniku 23. aprila ob spremljavi Janeza Kuharja in pod vodstvom pevovalce Radvana Gobca.

Po uvodnih besedah, ki jih je pred koncertom spregovoril o zgodovinskem pomenu OF predsednik občinskega odbora SZDL tov. Vinko Gobec, je zbor hvaležnim in navdušenim poslušalcem, zlasti pa našim mladim, izredno in sugestivno v smiselni povezanosti približal težke, usodne in slavne čase narodnoosvobodilne borbe in socialistične revolucije naših narodov.

V odmoru med prvim in drugim delom koncerta je prof. Tina Romšak prebrala seznam 18 učencev in dijakov z naših osemletk in gimnazije, ki so napisali najboljše šolske naloge iz zgodovinske tematike z naslovom »Ob 25-

letnici ustanovitve OF«. Najboljši spis je poslušalcem posredovala prvonagrajenka Pavla Lah, dijakinja gimnazijskega IV. a razreda, drugega izmed najboljših pa priobčamo bralcem na prvi strani našega lista. (Nagrajencem je kasneje občinski odbor SZDL napravil posebni sprejem in jim podelil lepe knjižne nagrade).

Aplavz, ki so ga želi vsi nastopajoči na slavnostnem koncertu že med izvajanjem programa, posebno pa ob zaključku, je pokazal, da si naša publika želi take nastope.

Nadaljnje prireditve v sklopu pomembnega praznika OF so bile še: ponovna razgrnitev urbanističnega načrta občine Kamnik, pokongresna konferenca Socialistične zveze, ki je obravnavala predvsem stanovanjsko gospodarstvo in komunalo, ter razstava pod naslovom »Kamnik v stari podobi in fotografiji«.

Na predvečer 1. maja je občinski sindikalni svet v sodelovanju s sindikati delovnih organizacij pripravil v Mekinjah v Prašnikarjevem parku prijetno snidenje delovnih ljudi, kar je starejšim

udeležencem priklicalo v spomin njihova nekdanja zborovanja za 1. maj v naravi, vsem pa veliko lepega razvedrila. Vsa prireditve je imela resnično obeležje praznika dela.

D.

Razgovor o tezah za novi statut SZDL Jugoslavije

Občinski odbor Socialistične zveze je sklical posvetovanje predsednikov krajevnih organizacij SZDL, članov izvršnega odbora Občinskega odbora SZDL in delegatov za VI. kongres SZDL Slovenije. Razgovor je imel predvsem namen obravnavati teze za statut Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije in razpravljati o možnih kandidatih za člane Glavnega odbora SZDL. Vsi navzoči so dobili material predčasno, tako da so se za razpravo lahko pripravili. Iz razprave je predvsem razvidno, da je najpomembnejša naloga Socialistične zveze v očini poiskati nove poti, da bo organizacija še bolj učinkovito delovala, da bo imela še večjo vlogo v razvoju socialistične demokracije. Ugotovili smo, da je v Kamniku v zadnjih nekaj letih Socialistična zveza izredno napredovala. Zlasti se je utrdila Občinska organizacija Socialistične zveze kot osnova organizacije. Uspehi sa vezani z rezultati, doseženimi na družbeno-ekonomskem področju naše občine.

Kljub temu, da smo že sedaj razvijali razne oblike delovanja organizacije od razširjenih plenimov Socialistične zveze pa do

konferenc, je mnenje, da se tudi v prihodnje čim bolj izogibamo formalnih oblik dela organizacije. Socialistična zveza naj postane resnična tribuna samoupravljanja, tribuna, na kateri bodo vsi občani lahko izražali svoja mnenja, postavljali vprašanja ter čim bolj neposredno vplivali na politiko občine.

Tribune v zadnjem času pridobivajo na veljavi, zlasti kot oblika neposrednega obveščanja o raznih problemih. Razgovori na tribunah pa ne smejo sprejemati zaključkov za samoupravne organe, ampak je na njih prislusniti mišljenju ljudi, to je javnemu mnenju. Za občinske odbornike in člane raznih samoupravnih organov je mnenje, izraženo na tribunah, pomembno zato, da objektivneje sklepajo o razpravljani problematiki. Odborniki in samoupravni organi morajo mnenje občanov upoštevati. V kolikor tak mnenja ne bodo upoštevali, je nevarnost, da se ta oblika delovanja Socialistične zveze izmalči. Ugotovili smo, da interes delovanja v sekcijah pada, verjetno je vzrok v tem, ker vrsto vprašanj rešujejo krajevne skupnosti. Te probleme so pred leti reševale sekcije, oziroma so le-te bile pobudnik za reševanje določenih problemov v krajevnih organizacijah, ker so bili krajevni odbori nedelavni in le podaljšana roka ljudskega odbora ter je bila njihova materialna osnova izredno majhna. Vendar imajo sekcije pri Socialistični zvezi še pomembno nalogo, zlasti na družbeno-političnem področju. Gre predvsem za iniciativno funkcijo v organizaciji SZDL.

-Gobec V.

Članarina kaže odnos članov do organizacije

V novem statutu SZDL je nujno urediti plačevanje članarine Socialistične zveze, ki naj ne bo višja, kot je bila do sedaj. Vsi smo mnenja, da članarina ni dokaz aktivnosti Socialistične zveze, vendar jo je treba pobirati kot dohodek krajevne organizacije. Nadalje predstavlja članarina pripradnost oziroma odnos človeka do organizacije, ki ga ni zanemarjati. Pri pobiranju članarine je treba biti elastičen. V kolikor se pokaže resnično socialni problem, tedaj takemu članu ni potrebno plačevati članarine, vendar ga vodimo še nadalje kot člana SZDL, zlasti če je temu človeku osnovni cilj razvoj naše družbe na podlagi socialističnih družbenih odnosov.

-Gobec V.

Naši delegati na VI. kongresu SZDL Slovenije

Na občinski konferenci SZDL so bili izvoljeni za VI. kongres SZDL Slovenije naslednji delegati: Vinko Dobnikar, Mala Drčar, Ferdo ing. Cvetko, Vinko Gobec, Karel Robida, Jože Semprimožnik in Franc Vidervol.

Delegati so aktivno sodelovali v petih komisijah. V razpravi so sodelovali: Karel Robida, Jože Semprimožnik, Ferdo ing. Cvetko in Vinko Gobec. V komisiji za vprašanja komune so predlagali spremembo resolucije, ki jo je kongres upošteval. Sprememba je bila zlasti v zvezi z vlogo krajevnih skupnosti.

Prvi dan kongresa so naši delegati napisali pripombe kandidacijski komisiji kongresa glede kandi-

datne liste Glavnega odbora SZDL Slovenije. Kandidacijska komisija je naše pripombe delno upoštevala.

Članovo izvoljenega Glavnega odbora SZDL Slovenije je tovariš Petkovšek Franc, zaposlen v »Stolu« Duplica.

Kongres je bil izredno delaven, saj je na njem razpravljalo skoraj dve tretjini delegatov. Razprave so bile zelo polemične in samokritične v želji, da čimprej odstranimo razne pomanjkljivosti, ki spremljajo naš družbeni razvoj.

Z resolucijo je kongres nakazal naloge organizacije Socialistične zveze v prihodnje in bomo le-te pri našem delu morali upoštevati.

-ko

Kako smo lani gospodarili v naši komuni

Konec marca letos sta dva zbora kamniške občinske skupščine razpravljala o gibanju gospodarstva in o izvršitvi družbenega plana v lanskem letu. Iz gradiva, ki so ga odborniki prejeli za to sejo in iz razprave, povzemamo nekatere pglavitne ugotovitve.

Vsekakor je zanimiva ugotovitev, da so osnovni podatki o gospodarjenju zelo blizu predvidenim in sprejetim z družbenim planom za leto 1965, kar kaže, da je občinska skupščina dokaj realno ocenila možnosti gospodarskega in družbenega razvoja občine v preteklem letu. Doseženi bruto proizvod je le za 1,7 % večji od predvidenega, narodni dohodek na prebivalca pa je večji le za 2,3 %.

Sedaj pa nekaj osnovnih pokazateljev gospodarjenja. Vrednost proizvodnje in opravljenih storitev se je lani povečala za 25 % in je znašala preko 31 milijard dinarjev, med tem ko se je narodni dohodek na enega prebivalca povečal za 23,7 % in je znašal preko 674.000 dinarjev.

Tudi sredstva, namenjena osebnim prejemkom, so lani porasla za 34 %, med tem ko se je število zaposlenih povečalo na 4 %. V gospodarskih organizacijah je bilo lani zaposlenih povprečno 6.074 ljudi. Povprečni osebni dohodki zaposlenih v občini so bili lani 59.000 din, vendar je treba povedati, da so bili

decembra lani povprečni dohodki že 75.000 din, med tem ko je bilo decembra 1964 to povprečje 57.000 din. Tudi spodnja meja osebnih dohodkov se je lani znatno dvignila. Še en podatek bo zanimiv. Namreč razmerje med sredstvi izplačanimi za osebne dohodke in skladi. Leta 1963 je bilo za osebne dohodke porabljenih 81,5 % sredstev čistega dohodka, leta 1964 77 %, lani pa 74 %. Sredstva skladov so torej kljub porastu osebnih dohodkov iz leta v leto višja. Seveda je treba pripomniti in to je poudarila tudi občinska skupščina, da v nekaterih delovnih organizacijah ne bi smeli na račun premajhne gnotne spodbude

proizvajalcev zbirati sredstev za razširjeno reprodukcijo. Prav tako, kjer imajo zaradi ugodnejših tržnih in drugih pogojev na razpolago več denarja, bi morali bolj misliti na jutrišnji dan, na obnovo zastarelih strojev in naprav.

Da bo rekonstrukcija v kamniških podjetjih v prihodnjem obdobju zelo aktualna, kaže tudi podatek, da je sposobnost osnovnih sredstev na isti višini kot pred 10 leti, 58 %. Ta podatek je vreden podrobnejše analize.

Kako smo se lani v naši občini vključili v izvoz? Reči je treba, da dokaj uspešno, čeprav nismo izpolnili vseh pričakovanj. Naša podjetja so lani izvozila za 3,3 milijona ameriških dolarjev blaga, kar je za 30 % več kot predlanskim. Kaže, da so delovni kolektivi že začeli razumevati izvoz kot ekonomsko nujnost in pogoj za uspešno gospodarjenje in ga ne jemljemo več kot politično obveznost.

(-lj)

K petindvajseti obletnici ustanovitve OF in prazniku dela

tovariške čestitke

kolektiv
»ČRP KOČEVSKI TISK«
KOČEVJE

Mehanizacija je zasebnemu kmetu potrebna

Na podlagi izredno živahne razprave na občinski konferenci o vprašanju kmetijstva, o čemer je v Kamniškem občanu že bilo pisano, je občinski odbor sklical posvetovanje, na katerem so obravnavali predvsem kmetijsko problematiko. Posvetovanja so se udeležili delegati z občinske konference, ki so o kmetijstvu razpravljali kot predstavniki krajevnih organizacij SZDL, ter republiški poslanec tovariš Repič Viktor. V uvodnem referatu in v razpravi je bilo ugotovljeno, da ne smemo problemov kmetijstva v občini gledati le iz posameznega primera, ampak na osnovi vsesplošnega razvoja kmetijstva v občini. Ugotovljeno je bilo, da je splošna politika v kmetijstvu pravilna, vendar smo dosegene uspehe dosegali z večjimi problemi, kot se je predvidevalo. Odločno je bilo postavljeno, da probleme, ki so subjektivnega značaja in se dajo rešiti z večjo zavzetostjo posameznih ljudi v kmetijskih delovnih organizacijah, ne moremo več opravilcevati. Poleti smo jih zaradi majhne materialne razvitosti še lahko tolerirali, sedaj pa se to postavlja kot naloga tehničnemu kadru na družbenih posestvih. Ugotovili smo, da je za razvoj kmetijstva v Kamniku izredno pomembna kooperacija, medsebojno sodelovanje zasebnega kmetijskega lastnika in družbenih kmetijskih posestev, za kar so na našem območju še možnosti, zlasti v govedoreji in perutninarstvu. Pri tem je bilo ugotovljeno, da je potrebno formirati samoupravne organe kooperantov, se pravi svete kooperantov. Ti so bili v naši občini že izvoljeni v nedeljo, 17.

aprila. Tako bodo lahko zasebni kmetovalci, ki ekonomsko sodelujejo z družbenimi posestvi, odločali o vseh problemih.

Na posvetu so obravnavali problem neobdelanih površin v Srednji vasi ter ugotovili, da agrokombinat nima interesa za ta zemljišča. Predlagano je bilo, da se zemljišče vrne individualnim lastnikom. Dogovori potekajo in pravna služba skupščine občine Kamnik urejuje zadevo. Strokovne službe kmetijske organizacije bodo morale posvetiti več pozornosti gospodarskemu izkoriščanju zemlje in povečavanju pridelkov.

Glede kmetijske mehanizacije smo si bili enotni, da je le-ta kmetu nujno potrebna, kajti le

na ta način moremo zagotoviti njegov obstoj zlasti v hribovskih predelih, kjer primanjkuje delovne sile. Tako je skupščina občine Kamnik pri prometnem davku upoštevala ter znižala stopnjo prometnega davka za kmetijske stroje od 4 na 2 %.

Glede podružbljanja zemljišč bomo morali v prihodnje biti previdnejši in postopno prevzemati zemljišča, hkrati pa gledati, da bodo urejena vsa pravna razmerja, ki sedaj mnogokrat predstavljajo probleme po nepotrebnem. Seveda je interes glede podružbljanja zemlje predvsem v ravninskem predelu. V hribovskih predelih, v dolini Kamniške Bistrice in Tuhinjski dolini ter osta-

lih višjih predelih pa je predvsem možno povečati proizvodnjo s sodelovanjem zasebnega lastnika in družbenih posestev.

Le tako bomo lahko v kmetijstvu napravili korak naprej v zadovoljstvo individualnega kmeta in v zadovoljstvo držbe kot celote. To je prav gotovo interes vseh naprednih sil, kajti družbeni interes je predvsem v tem, da povečamo kmetijsko proizvodnjo. Na posvetovanju smo ugotovili, da so cene kmetijskim pridelkom v zadnjem obdobju za zasebne kmetijske proizvajalce stimulativne in ugodno vplivajo na povečanje proizvodnje.

-Gobec V.

Nova izmera zemljišč na področju Obs Kamnik

Intenzivni razvoj našega gospodarstva in tehnike je postavil v ospredje zahteve po sodobnih topografskih načrtih. Ti morajo prikazovati poleg situacije tudi relief terena, da bodo mogli služiti pri projektiranju raznih objektov.

Dosedanji načrti zemljišč so služili za potrebe katastra in jih imenujemo zato katastrski načrti ali »mape«. Za področje Kamnika so bili ti načrti izdelani že v letu 1817 in pozneje po potrebi dopolnjevani in popravljeni. Izdelani so bili v katastrskem merilu 1:2880, toda brez višinske predstave.

Potreba po sodobnih načrtih se je pokazala tudi v Kamniku, zato smo leta 1957 pistopili k novi iz-

meri, ki je poleg mesta Kamnika zajela tudi Duplico, Mekinje in Jeranovo v skupni površini 357 ha.

Izmero je prevzelo vodstvo gradbene tehnične šole v Ljubljani, potrebna finančna sredstva pa so dali Skupščina občine Kamnik in nekateri naša podjetja. Novo, zadnje stanje na terenu vnaša na načrte Geodetski zavod v Ljubljani in bo z delom kmalu zaključil.

Novi načrti so izdelani v merilu 1:1000 in vsebujejo: posestno stanje vseh lastnikov zemljišč in objekte na teh zemljiščih, cestno in vodno mrežo ter višinsko predstavo in so zato vsestransko uporabljivi. Posestno stanje je v načrtih prikazano po dejanskem uživanju.

Ko bodo ti načrti dokončno izdelani, bodo dani javnosti na vpogled in v potrditev.

Stroški nove izmere so znašali približno 16 milijonov starih dinarjev. Poleg tega je bil izmerjen tudi del Smarce, Most ter Komende v skupni površini 147 ha, vrednost teh del pa je znašala 8 in pol milijonov starih dinarjev. Izdelani načrti služijo kot podlaga ureditvenim in zazidalnim načrtom.

Da bi vložena sredstva dosegla svoj namen, je nujno, da skrbimo za redno vzdrževanje te izmere, to je, da nastale spremembe na terenu sproti vnašamo na načrte, sicer bodo kmalu zastareli.

To dopolnjevanje opravljajo geodetski strokovnjaki tako, da vsako spremembo t. j. na objektu ali meji navežejo na obstoječo geodetsko mrežo, ki je zaznamovana v naravi z geodetskimi točkami v obliki betonskih kamnov, železnih cevi in čepov. Te točke so v mestu običajno na pločnikih, izven mesta pa po poteh in drugod in niso posestni mejniki.

Često se dogaja, da posamezniki ali gospodarska organizacija te geodetske točke namerno ali nenamerno poškodujejo in to pri oranju ali pa ob prekopavanju pri polaganju komunalnih vodov.

Kadar se taki odstranitvi ni mogoče izogniti (polaganje komunalnih vodov in podobno), je tako odstranitev potrebno predhodno javiti zavodu za izmero zemljišč v Kamniku, da je ta o spremembi pravočasno obveščen in poskrbi za obnovo po končanem prekopavanju.

Ponovna vzpostavitev takega kamna, železne cevi ali čepa je vezana s stroški tudi do 100.000 starih dinarjev. Če pa obstaja sum, da gre v primeru uničenja geodetskega znamenja poleg tega tudi za kaznivo dejanje v smislu čl. 284 kazenskega zakonika (Ur. l. FLRJ številka 30/51), bo take primere obravnavalo občinsko sodišče.

S tem člankom smo želeli občanom pojasniti pomembnost in nujnost nove izmere, brez katere se mesta in naselja ne morejo razvijati, hkrati pa opozoriti na posledice nepravilnega ravnanja z našimi točkami t. j. betonskimi kamni, železnimi cevmi in čepi).

Vzponi in padci dinarja

V SEDEMINOSEMDESETIH LETIH JE PREŽIVEL VEČ KOT ENO GENERACIJO IN OSTAL KLJUB SPREMENBAM PRILJUBLJEN PRI REVNIH IN PREMOŽNEJSIH...

V zgodovini je zapisano leto 1879 kot rojstna letnica dinarja. Zgnetli so ga iz kovine, kateri so pridjali pet gramov srebra in ga vrednostno vzporedili s francoskim frankom.

Padeč vrednosti srebra je 1. 1882 povzročil tudi padeč vrednosti dinarja. Takrat so v svetu uvedli zlato valuto in tedaj dalje poznamo zlatnike. Tudi dinarju so primesili 29 gramov zlata. »Zlati dinar« je bil tedaj vreden prav toliko kot napoleon; kg zlata pa 3.449,2 din.

Deset let po rojstvu dinarja so ustanovili privilegirano Narodno banko kraljevine Srbije — smatramo jo lahko za predhodnico sedanjega Narodne banke. Po ustanovitvi te banke se pojavi prvi papirnat denar, ki med ljudmi ni žel velikega zaupanja. Kaj radi so ga zamenjavali za kovance.

V prvi svetovni vojni je bila v obtoku avstrijska krona. Po vojni so jo zamenjali za prosto papirnat dinarsko valuto.

Kraljevina Jugoslavije je težila za tem, da ponovno uvede zlato valuto za dinar. To se je zgodilo leta 1931. Stabilizacijsko posojilo za to akcijo, v znesku ene milijarde 25 milijonov zlatih funtov, je prispevala Francija. V dinarju je bilo

2,65 gramov zlata, kilogram zlata pa je veljal 37.735 dinarjev. Dve leti kasneje pa so morali dinar razvrednotiti. Veljal je le še 1,9 grama zlata, oziroma kilogram zlata 55.000 dinarjev.

V šestnajstih letih je vrednost dinarja padla na petnajstino njegove rojstne vrednosti. Razvrednotenje pa se je nadaljevalo zaradi priprav na vojno — tako da je vrednost sicer ostala, padla pa je kupna moč.

Po drugi svetovni vojni smo imeli novi dinar DFJ, katerega so tiskali v Sovjetski zvezi. Vrednost je bila izražena s ceno 56.300 dinarjev za kilogram zlata, oziroma 1,77 grama zlata za en dinar.

V tem času se je uveljavilo tudi izražanje vrednosti denarja v odnosu na US dolar. Za dinar je bilo to v razmerju 50 dinarjev za en US dolar.

Razvoj naše družbe in našega gospodarstva je zahteval vedno več denarja, zato se je obtok povečal od 6,5 milijarde dinarjev v letu 1945 na 147 milijard v letu 1951. Posledica je bila vedno večji razkorak med kupnimi in blagovnimi fondy.

Vrednost našega dinarja je seveda zaradi tega občutno padla. Dinar je bil devalviran na vrednost 0,296 gramov zlata. Kilogram zlata je v tistem času veljal torej 337.583 dinarjev. Več kot deset let je poteklo do danes, ko smo dinar znova devalvirali.

Tu ni umestno govoriti o določanju vrednosti dinarja, ker se vrednost denarja ne določa z državnimi akti, ampak mora devalvacija z državnim aktom samo vzkladi nominalno vrednost denarja z njegovo realno vrednostjo, ki pa je določena z razpoložljivimi blagovnimi fondy. Realna vrednost dinarja je sredi lanskega leta ustrezala izraženo v zlatu 0,07109368 gramov kar ustreza ceni 1.456.594,70 starih dinarjev za en kilogram zlata. Temu ustrežno je razmerje do dolarja, izraženo v njegovem tečaju 1250 starih dinarjev.

Sklepna ugotovitev je, da je bil dinar pred osemdesetimi leti štirikrat več vreden kot danes. Nenačuden pojav, če pomislimo, da je naš standard mnogo mnogo višji kot je bil standard naših prednikov. Čeprav plačujemo z revnejšim denarjem, je naše življenje dandanes mnogo bogatejše. Nova vrednost dinarja nima vpliva na naš standard, ker bomo plačali z enim dinarjem tisto, kar smo prej plačali s sto dinarji. S sedanjo denominacijo bo dinar vreden nekaj več kot sedem gramov zlata ali točneje 7,109368 grama.

U-r

Kamnik v novi podobi

Uredništvo Kamniškega občana je postavilo tov. Bojanu Šleglu, mestnemu arhitektu nekaj vprašanj v zvezi z urejanjem mesta Kamnika in dobilo naslednje odgovore:

VPRAŠANJE:

Ze dve leti adaptirate kapelo na Malem gradu. Zanima nas, kdo financira adaptacijo, kdo dela in kakšen je program del za letošnje leto?

ODGOVOR:

Celotna adaptacijska dela financirata Skupščina občine Kamnik in Sklad SRS za pospeševanje kulturnih dejavnosti, vodi pa jih Zavod za spomeniško varstvo Kranj s sodelovanjem dr. Emilijana Cevca in mene. Do sedaj smo rekonstruirali baročno streho na zvoniku, obnovili fasado in uredili vhodno lopo s stopniščem. V srednji etaži kapele je bil položen nov opečni tlak. V dogovoru s strokovnjakom iz Volčjega potoka ing. Ogorelcem smo razredčili vegetacijo malograjskega hriba, s čimer je dana možnost za postopno realizacijo končne parkovne ureditve.

Program letošnjih del zajema dokončno ureditev stopnišča, obnovo tlaku v zgornji etaži kapele, namestitev kovane mreže v vhodni odprtini lope in prvo fazo sondažnih del v notranjščini. Dela v kapeli bo na podlagi lanskega letnega delovila dr. Cevc.

VPRAŠANJE:

Večkrat sem se povzpela na ta dominantni grič sredi mesta in našel dokaze, da nekateri do naših zanimivosti in lepote nimajo pravega odnosa.

ODGOVOR:

Na Malem gradu se zaustavi zelo veliko mladine, menda tudi šolarjev, ki čakajo na avtobusne zveze. Ne rečem, da je samo za njimi, ampak tudi za drugimi najti marsikaj, kar ne govori v prid kulturnemu ponašanju in ljubezni do naravnih ter zgodovinskih vrednot. Menim, da bi morali o tem več spregovoriti v naših šolah, mladinskih aktivih, turističnem društvu in še kje, grobosti v zvezi z uničevanjem in poškodovanjem pa tudi primerno kaznovati.

VPRAŠANJE:

Izvedeli smo, da nameravate kamniško dominantno ponoči tudi osvetliti. Imate to res v programu?

ODGOVOR:

V sodelovanju s podjetjem »Javna razsvetljava Ljubljana« je bila izdelana teh-

nična dokumentacija celotnega električnega omrežja za mesto Kamnik, vključno z detajlno študijo osvetlitve malograjskega hriba. Predračun le-te znaša 5 milijonov starih dinarjev. Ker v letošnjem občinskem proračunu ni bila zajeta ta investicija, bomo razsvetljavo reševali po etapah. V letošnjem letu nam bo morda uspelo zagotoviti sredstva za reflektorsko osvetlitev kapele. Nedvomno bo ta investicija mnogo prispevala k lepemu videzu mesta in bo v prid turistični rehabilitaciji Kamnika.

VPRAŠANJE:

Ko sva že ravno pri razsvetljavi, bo občane zanimalo, če so utemeljene govorice da se bodo v starem delu mesta Kamnika namestile »laterne« kakršne so bile že pred vojno.

ODGOVOR:

Na podlagi fotografij mi je uspelo rekonstruirati staro svetilko, značilno za naše mesto v dobi pred prvo svetovno vojno. Za začetek so nam zagotovljena sredstva za izdelavo in namestitev majhnega števila svetilk v ožjem centru mesta. V načrtu je postopna zamenjava živosrebrnih cestnih svetilk s klasičnimi. Izdelana bo tudi študija za osvetlitev posameznih vrednejših objektov. Vsekakor je človeku potrebna sprememba vizualnih vtisov, ki jih ustvarimo z umetno razsvetljavo, menjajoč na ta način obris mesta in njegovo panoramo, ustvarjajoč nočni ambient z igro senc in oblikami, ki ponoči najdejo svoj poudarek.

VPRAŠANJE:

Zanima nas, kaj imate v programu glede ureditve fasad, ki so brez dvoma potrebne čiščenja in barvanja?

ODGOVOR:

V zvezi s tem pripravljamo barvno študijo, predvsem zaščitenega zgodovinsko pomembnega jedra mesta. Akcija poteka dokaj uspešno, le z nekaterimi lastniki hiš imamo težave, badiši finančne ali drugačne. Pri takem reševanju se morajo osebne želje, ki so največkrat izraz slabega okusa posameznikov, podrediti zahtevam skladnosti. Težava je tudi v dejstvu, da večina ljudi ni seznanjena z odlokom o zaščiti in varovanju historičnega jedra mesta (Uradni vestnik št. 11/65). Po tem odloku so za kršitev predvidene tudi sankcije, ki se bodo dosledno izvajale. Kdorkoli bo svojevoljno obnavljal brez dovoljenja Zavoda za spomeniško varstvo in nadzora mestnega arhitekta (barvanje fasad, zamenjava strešne kritine, zamenjava in pleisanje okenskih okvirov ter podobno), bo

Pogled v notranjost novega trgovskega lokala Sadna drevesnica v Kidričevi ulici

odgovarjal po členih 56 do 62 zakona o varstvu kulturnih spomenikov v LRS Uradni list LRS št. 26-236/61.

Ne redkokdaj se zgodi, da lastniki hiš namerno nočejo barvati svojih fasad zaradi izredno slabo vzdrževane ceste. Mnenja so, da bi moralo Cestno podjetje Ljubljana mestne ceste popraviti, jih asfaltirati, Komunarno podjetje Kamnik pa predvsem skrbeti za redno čiščenje in pranje. Čemu sicer obnavljati fasade, govoriti o alepšavi mesta in turizmu, če pa imamo v sredi Kamnika namesto asfalta že skorajda makadam.

VPRAŠANJE:

V zadnjem času opažamo več novosti pri urejevanju mesta, kot so npr. lokali, izložbe, napisi, izveski.

ODGOVOR:

Stremimo za tem, da se pritlične etaže objektov v starem delu mesta izkoristijo za trgovske površine. V letošnjem letu nam je uspelo urediti dva nova lokala, zagotovljena pa so sredstva še za dve trgovini v Kidričevi ulici in za tri na Titovem trgu. Sprejet je bil tudi sklep, da se zastareli reklamni napisi postopoma nadomestijo s svetlečimi. Zelo boleča točka glede videza lokalov so izložbe, ki do danes še niso občutile dobrega aranžerja. Le-ta bo moral slej ko prej najti svoje mesto v Kamniku.

VPRAŠANJE:

Kako nameravate urediti zaokroženo celoto pod Malim gradom, kjer trenutno rušijo telovadnico in skladišče?

ODGOVOR:

Zagotovljena so sredstva za pripravo idejnih načrtov ureditve Samčevega predora in nastale vrzeli pod Malim gradom. Začasno bomo prostor le očistili in bo slu-

žil za kavarniški, gostinski in parkirni prostor. Kaj bo v bodoče ostalo na tem mestu, je težko reči, vsekakor bodo to pokazali načrti. Rušitev telovadnice in skladišča je bila nujna zaradi popolne dotrajanosti zgradb.

VPRAŠANJE:

Zvedeli smo, da nameravate prižeti z urejanjem javnih nasadov v mestu?

ODGOVOR:

Do sedaj smo že očistili in uredili park pred železniško postajo, v načrtu pa imamo še zazelenitev prostora pred mrliško vežico na Žalah in trga pred samopostrežno trgovino v Medvedovi ulici. V programu je tudi ureditev otroškega parka ob Bistrici (Keršmančev park), ki ga bomo uredili pod vodstvom strokovnjakov iz Arboretuma v Volčjem potoku.

BOS

»KAMNIŠKI OBČAN« glasilo Občinskega odbora SZDL Kamnik — Urejuje uredniški odbor. — Glavni urednik Vinko Dobnikar, odgovorni urednik Dolfe Čebulj, lektor Marija Grzinčič, tehnični urednik Avgust Novak. — Izhaja enkrat mesečno. — Uredništvo in uprava na Delavski univerzi Kamnik, Fužine 10 — Tiska tiskarna »Kočevski tisk« v Kočevju

Bakreni reklamni izvesek v Kidričevi ulici

Ob krvodajalski akciji v Kamniku

Daleč v preteklost pelje pot, ko so ljudje spoznali pomembnost krvi in razmišljali, kako in na kakšen način bi se dala nadomestiti. Več tisoč let je bilo potrebno, da je človeštvo prišlo do spoznanja, kako ravnati s tistimi, ki so izgubili dragoceno tekočino, ki omogoča človeku, da diha in živi.

Postopek nadomeščanja krvi človeku, ki jo je izgubil, se imenuje **transfuzija**. Omogočil jo je dunajski zdravnik Karlo Lansteiner.

Leta 1900 je pri delu v svojem laboratoriju odkril skrivnost krvnih grup in s tem omogočil široko uporabo transfuzije.

Štiri osnovne grupe krvi, ki so bile odkrite, so: krvna grupa A, B, 0 AB. Z nadaljnjimi raziskovanji se je pokazalo, da je največ krvne grupe A in sicer 42 %, krvne grupe 0 35 %, krvne grupe B 16 % in krvne grupe AB 7 %. Ugotovilo se je tudi, da ni ljudskega bitja brez krvne grupe. Ta se podeduje od staršev, tako da je otrokova krvna grupa rezultat krvnih grup očeta in matere.

Razen osnovnih krvnih grup, ki smo jih omenili, obstaja še vrsta drugih grup in podgrup. Ena od njih je takomenovani Rh-faktor. Ugotovilo se je, da ga ima v

krvi 84 % ljudi, medtem ko ga 15 % nima. To posebno velja za belo raso. Ta ugotovitev se je pokazala kot zelo važna, ker žene, ki nimajo tega faktorja v krvi, (Rh negativne) pa se poročijo z mošči, ki ga imajo (Rh pozitivni), običajno rodi prvega otroka živega, medtem ko se naslednji otroci lahko rode v določenem procentu mrtvi. Da bi rešili nekatere od teh otrok, jim takoj ob porodu zamenjajo kri.

Danes se v svetu uporablja konzervirana kri, to se pravi, da odvzeto krvodajalčevo kri pomešamo s posebno substanco in jo hranimo v hladilnikih pri stalni temperaturi $+4^{\circ}\text{C}$. Tako konzervirana kri je polnovredna tri tedne.

Razvoj moderne medicine je omogočil komplicirane medicinske operacije, ki pa so lahko uspešne le zahvaljujoč se konzervirani krvi. Neverjetno se je pomnožilo tudi število nesreč v industriji in prometu in mnoga življenja so rešena le zaradi pravočasne transfuzije krvi. Zlasti operacije na pljučih in srcu zahtevajo ogromne količine krvi. Uporabljajo se umetne ledvice, včasih je potrebna kompletna zamenjava krvi, kar zahteva desetine litrov krvi pri eni sami osebi. Tudi ginekološko-porodniške klinike porabijo velike količine.

Za primer navajam nekaj števil o porabi krvi v kliničnih bolnicah v Ljubljani za leto 1964:

kirurški klinika	2.861,415 litrov
ginekološka klinika	748,065 litrov
interna klinika	591,955 litrov
onkološki institut	858,780 litrov

Sicer pa je bilo v vsej Sloveniji v letu 1964 dane in porabljene 20.002 litra krvi, v letu 1965 pa 20.761 litrov krvi. V vsej Jugoslaviji smo v teh letih dobili in porabili cca 100.000 litrov krvi.

Rekli smo, da ostane kri polnovredna le tri tedne vendar jo čuvamo tudi preko tega roka v obliki plazme: tekoče ali suhe katere trajnost se tako podaljša do 5 let. Plazma je tekočina, v kateri plavajo rdeča

krvna telesa. Uporabljamo jo pri velikih opeklinah suho pa shranjujemo za potrebe velikih elementarnih neizrednih, seveda tudi za primer vojne. Pri nas smo masovno uporabljali plazmo ob potresu v Skopju. Takrat je našim narodom prišlo na pomoč vsa Evropa, kar je najboljši primer solidarnosti.

Darovanje krvi je odraz svetovne solidarnosti in zato ni zgolj slučaj, da tudi naš Rdeči križ na ta način izkazuje pomoč drugim narodom.

Slovenija ima odlično organizirano krvodajalsko službo preko Rdečega križa in ekip za transfuzijo krvi. Količine krvi, ki jih zberemo v Sloveniji, so velike, vendar ne krijejo vseh potreb in bo potrebno še več napora za razvoj te službe.

Tudi v Kamniku moramo pokazati zavest in solidarnost s trpečimi bolniki, materami in otroki. Naj ne bo zdravega človeka, ki ne bi bil krvodajalec!

Ne sme biti niti ene organizacije, ki ne bi s svojim delom pripomogla akciji za zbiranje krvi, ki se prične 6. maja tega leta.

Dr. Berislav Vujanin

Novice iz kamniškega muzeja Program občasnih razstav

Po enoletnem premoru letos kamniški muzej ponovno prireja občasne likovne in muzejske razstave. V ta namen se je muzej letos priključil Združenju gorenjskih galerij in muzejev s ciljem, da bi čim več ljudi videlo kvalitetne razstave, pri tem pa bi imela posamezna razstavišča manjše denarne stroške. Po programu razstav pripravi vsako razstavišče štiri samostojne razstave, najmanj deset (muzeji in galerije z lastnimi razstavnimi prostori tudi več) pa jih dobi že pripravljene. Stroški so v tem primeru le za prevoz slik in najemnine dvorane, če ta ni last organizacije, ki je prevzela postavitev razstave.

V mesecu aprilu je kamniški muzej razstavil »Dela gorenjskih likovnikov«, predvsem članov pododbora DSLU za Gorenjsko, razstavo pa tudi prenesel v Domžale. Na razstavi se je predstavilo z dvajsetimi deli štirinajst likovnih umetnikov, med njimi dva kamničana: Aladin Lanc in Lojza Perko.

Razstava je bila že v Škofji Loki, Kranju, Kamniku, iz Dom-

žal pa gre še na Jesenice in v Trzin. Do danes si je razstavo ogledalo že približno 6.000 ljudi.

V počastitev praznika OF in 1. maja je kamniški muzej postavil razstavo »Kamnik v stari podobi in fotografiji«. Razstavljen so dela starih mojstrov, današnjih slikarjev in fotografije mesta Kamnika. V programu so še naslednje občasne razstave za letošnje leto: Filumenistična razstava (razstava nalepk z vžigaličnimi škatlic), razstava slamičarstva, samostojna razstava Iveta Subica in Vidica, razstava kamniških amaterjev, »Škofja Loka v stari podobi«, Layer in njegova šola, likovna razstava Janeza Ravnika z Bleda, Rezbarija na Kamniškem, Prazgodovina Gorenjske itd.

Ker smo dobili razstaveni prostor tudi v Domžalah, bo razstav še več, tako bo že v mesecu maju izven programa razstava »Kamnita plastika na Krasu«, ki jo posreduje Slovenski Etnografski muzej iz Ljubljane.

M. Z

Turistično društvo Kamničanom

Tudi letošnje leto želi Turistično društvo v Kamniku izvesti na svojem območju olepševalno akcijo, v kateri naj sodelujejo prebivalci z ureditvijo pročelij svojih hiš, njihovega okolja in vrtov, z izbranim cvetjem na oknih in balkonih.

Letos naj bi bila ta akcija izvedena v obliki tekmovanja, ki bi se ga udeležili vsi občani in hišni sveti našega turistično zanimivega Kamnika.

Prijave za tekmovanje sprejema do 15. maja tajnik društva tovariš Alfonz Skala.

Posebna komisija bo uspehe tekmovanja ocenila in sodelavce akcije primerno nagradila.

Turistično društvo
Kamnik

PRIPOMBA UREDNIŠTVA:

V razgovoru z vnetim ljubiteljem rož, ki je zelo pohvalil nedavno predavanje o cvetju na oknih, balkonih, vrtovih in v parkih, katerega pobudnik je bilo Turistično društvo Kamnik, smo našli še neko vzpodbudno misel.

Sadna drevnina in vrtnarija naj bi imela za prodajo na zalogi cvetlične zabojčke (menda so primerni salonitni) in dovoljno število različnih cvetličnih sadik, ki bi jih kupcem posredovala morda že kar posajene, na voljo pa bi jim morala biti tudi strokovni nasveti za gojenje in vzdrževanje okenskih cvetlic. Dobra zamisel! Tako pripravljena in podprta akcija Turističnega društva Kamnik bo še učinkoviteje uspela.

Uredništvo

sko igro Miklova Zala. Pri izvedbi je sodelovalo preko 30 ljudi. Posebno se je uspešno vključila v ansambel skupina mladih folkloristov, ki že dalj časa marljivo vadijo slovenske folklorne ples.

Nabito polna dvorana kulturnega doma na Duplici je pokazala

li veliko priznanj. Prihodnje sezono bodo z gostovanji nadaljevali.

F. S.

Na sliki: Glavni ženski vlogi Zala in Almiro sta zelo doživeto izoblikovali Ančka Zupanc in Tanja Rajgelj.

Dopisuj v svoj list

Boljši časi za telesno-kulturno dejavnost v naši občini

Na pobudo Občinskega odbora Socialistične zveze so se sestali telesno-kulturni delavci in aktivni športniki ter razpravljali o problematiki športne dejavnosti v občini. Ugotovili so, da so sredstva, namenjena za telesno-kulturno dejavnost iz leta v leto manjša in zato predlagali, da se povečajo. Skupščina je na svoji seji, ko je sprejemala proračun za leto 1966, upoštevala predloge in pripombe, ki so jih dali športni delavci na sestanku.

Na posvetu smo se dogovorili, da je potrebno sklicati redno letno skupščino Občinske zveze za telesno kulturo. Za pripravo skupščine so zadolžili iniciativni odbor. Na osnovi dela tega odbora se je skupščina udeležila izredno veliko mladine, kar kaže zanimanje za to vrsto dejavnosti pri občanah, zlasti med mladino. Na redni letni skupščini so bila dana poročila, predvsem o pomenu dejavnosti občinske zveze za telesno kulturo in o problemih, ki jih je pri svojem delu zveza imela. Kot opravičilo za nedelavnost se navaja neaktivnost članov odbora občinske zveze za telesno kulturo in majhna materialna sredstva, vendar pa je iz poročila razvidno, da materialna sredstva ne morejo biti vedno vzrok neaktivnosti.

Po vsestranski in živahni razpravi je bilo ugotovljeno, da so v Kamniku vsi pogoji za hitrejši razvoj telesno-kulturne dejavnosti. Seveda jo ovirajo poleg majhne materialne osnove za funkcionalno delovanje še nedograjeni športni objekti, zlasti pa to, da imamo v Kamniku samo eno telovadnico. Letos bo stanje glede na dograditev telovadnice pri Zdravstvenem domu izboljšano. Poudarjeno je bilo, da se je posvečalo premalo skrbi vzgoji ka-

drov, zlasti vaditeljskega kadra. Že v šoli je potrebno otroke navajati k telesni vzgoji, tako da postane šport potreba. Nadalje je bila živahna razprava o dejavnosti posameznih sekcij, ki v Kamniku obstojajo ter beležijo v zadnjem času lepe rezultate. Zlasti je bilo govora o masovni udeležbi mladine, kar je nujno potrebno, če želimo doseči uspehe. Novo vodstvo bo moralo posvetiti večjo skrb masovnim prireditvam, kot so razni kroši, športna tekmovanja med podjetji itd., itd.

Občinska zveza za telesno kulturo mora biti organ, ki bo enotno usmerjal telesno-kulturno dejavnost v naši občini. Nekateri so bili mnenja, da je nujno krepiti na periferiji razna športna središča, drugi pa, da je potrebno v centru najprej dvigniti raven športa in utrditi organizacijo in še le na podlagi tega povečati interes navzven. Nadalje je bilo govora tudi o smučarski progi s Starega gradu, vendar so mnogi menili, da bi bila ta prezahtevna in nikakor primerna za masovno smučanje. Dalje je bila izražena bojazen pred eventualnimi plazovi zemlje, če bi posekali širši pas gozda.

Izvoljen je bil nov upravni odbor OZTK, ki se je že sestel ter iz-

volil iz svoje sredine izvršni odbor.

Novi predsednik Občinske zveze za telesno kulturo je tovariš Ivan Kozjek, zaposlen v tovarni usnja, podpredsednik Tomaž Milan, direktor tovarne Kovanega orodja in tovaring. Jernej Stele. V izvršnem odboru so še: Milan Windšnurer kot šef za propagando, Janez Tajč tajnik, ing. Slavko Ponikvar, predsednik gospodarske komisije in Jožica Podjed, blagajnik.

Če ocenjujemo pripravljenost za delo v tem organu na podlagi razprave, ki je bila zelo živahna, potem smo lahko optimisti in pričakujemo aktivnejše delo na športnem področju v Kamniku. Novemu

odboru želimo kar največ uspehov pri delu!

Glede finančnih sredstev za telesno-kulturno dejavnost dodajamo še mnenje, da sredstva, ki so potrebna za športno dejavnost delovnega človeka, niso le proračunska sredstva skupščine, ampak tudi sredstva delovnih organizacij. Sindikalne organizacije bi morale glede na vlogo in pomen rekreacije tem problemom posvetiti več pozornosti.

Športni dejavnosti se obetajo lepi časi in prav je tako. Vključujemo mladino v organizirano delo in rekreacijo ter jo odvrčamo od raznih negativnih vplivov!

Tekmovanje kamniških smučarjev na Veliki planini

Tudi letos je bilo prirejeno tradicionalno tekmovanje kamniških smučarjev za pokal Občinskega sindikalnega sveta. Tekmovanja v alpski kombinaciji se je udeležilo 35 smučarjev, ki so zastopale ekipe Titana, Alprema, Svilanita, Kamnika in SSD. Ker so pred tem tekmovanjem imela nekatera podjetja že svoja interna tekmovanja, je skupno nastopilo več kot 70 smučarjev. Ta športna aktivnost v podjetjih je vredna pohvale, saj je rekreacija v kamniških podjetjih močno nazadovala.

Medtem, ko je tekmovanje v športnem pogledu zelo lepo uspelo, pa je bila žal zelo slaba organizacija tekmovanja.

Tekmovanje je bilo tudi letos polno preobratov, tako da je bil zmagovalec v posamezni disciplini vedno druga ekipa ali posameznik. Lanska zmagovalca Suštar Anton med posamezniki in Titan med ekipami letos kljub ogorčeni borbi nista uspela ponoviti svojega uspeha.

Prvi je bil na sporedu veleslalom. Na pobočjih Simnovca se je na 1000 m dolgi progi z višinsko razliko 150 m in 27 vratci pomerilo 36 tekmovalcev in 6 ekip. Lanskoletni zmagovalec Matjaž Jure je tudi letos prepričljivo zmagal, posebno ker je njegov najhujši tekmeec Suštar padel. Med ekipami si je SSD priboril veliko prednost pred svojim najnevarnejšim nasprotnikom iz podjetja Kamnik.

Rezultati veleslaloma:

Posamezniki: 1. Matjaž Jure - SSD 48,2 sek., 2.-3. Skorjanc Janez in Stele Marjan - SSD 51,1 sek., 4. Perne Franc - SSD 52,2 sek., 5. Rostan Ivo - Alprem 52,9 sek.

Ekipe: 1. SSD (Matjaž, Skorjanc, Perne) 2.31,5 sek., 2. Kamnik (Stele, Suštar, Klemenc) 2.44,9, 3. Alprem (Rostan, Jeglič, Krumpstar) 2.49,9, 4. Titan 2.54,9, 5. Svilanit 4.13,9.

Kot druga disciplina je bil smuk. Proga je bila dolga 900 m in zelo hitra, saj so najboljši dosegli povprečno hitrost čez 85 km na uro. Bila pa je tudi zelo nevarna, ker je še vedno neočistena, kljub temu pa ni bilo nobenih poškodb. Med prvimi štirimi tekmovalci je bilo le za sekundo razlike. Zmagovalce v smuku je postal Suštar, med ekipami pa podjetje Kamnik.

V kombinaciji je z 2 desetinkama prednosti pred Steletom in Suštanjem prišel v vodstvo tov. Skorjanc. Med ekipami pa je Kamniku zaradi padca najboljšega tekmovalca SSD Matjaža uspelo nadoknaditi razliko iz veleslaloma. Obema tekmečema se je nevarno približala ekipa Alprema.

Rezultati smuka:

Posamezniki: 1. Suštar Anton (K) 35,2 sek., 2. Sorjanc J. (SSD) 35,4 sek., 3. Stele Marjan (K) 35,7 sek., 4. Sitar

Aco (T) 36,3 sek., 5. Rostan Ivo (A) 36,8 sek.

Ekipe: 1. Kamnik (Suštar, Stele, Klemenc) 1.47, 8 sek., 2. Alprem (Rostan, Jeglič, Krumpstar) 1.52,5, 3. Titan (Sitar, Brelih, Vrhovnik) 1.54,1, 4. Kamnik II. 1.59,8, 5. SSD 2.00,9.

Tako je morala odločitev o zmagovalcih pasti v najzanimivejši in najtežji disciplini - slalomu. Prvi tek, ki sta ga postavila Skorjanc in Stele, je bil dokaj zahteven, saj so morali tekmovalci premagati na 500 m dolgi progi kar 47 vratci. Borba za prvo mesto je bila zelo izenačena, zato so vsi najboljši vozili zelo tvegano. Že v prvem teku so odpadli v borbi za najboljša mesta Matjaž, Perne in Skorjanc zaradi padcev ali diskvalifikacij. Najboljši v prvem teku so bili: Suštar 39,5 sek., Sitar Aco in Stele 40,3. V kombinaciji je prišel v vodstvo Stele, ki je imel 2 sekundi prednosti pred svojima tekmečema Suštanjem in Sitarjem. Med ekipami pa si je ekipa podjetja Kamnik priborila precejšno prednost.

Drugi tek je trasiral Šlegel, ki je na 250 m dolgi progi postavil 33 vratci. Od treh tekmovalcev za prvo mesto sta Suštar in Sitar pokopala vse šanse, saj je prvi zgrešil predzadnja vratica, Sitar pa je padel. Tako je Stele z zanesljivo vožnjo ponovil lansko zmago v slalomu in si zagotovil tudi močno zmago v kombinaciji. Zaradi diskvalifikacije Suštara je postalo vprašanje ekipne zmage Kamnika, posebno, ker je prišlo do nekaterih sporov zaradi pomanjkljivih kontrol.

Z odlično vožnjo so presenetili mlajši mladinci Sitar Peter in oba Grilca, ki so posegli v borbo za najboljša mesta. Najboljši v drugem teku so bili: Klemenc (K) 25,9, Grlic I. 26,8, Sitar P. in Stele 27,3 sek.

Rezultati slaloma:

Posamezniki: 1. Stele Marjan (K) (40,3 in 27,3) 67,6 sek., 2. Sitar Peter (SSD) (41,6 in 27,3) 68,9 sek., 3. Sitar Aco (T) (39,9 in 29,8) 69,7 sek., 4. Grlic Ivo (SSD), 5. Virjent Ciril (T).

Kombinacija:

Posamezniki: 1. Stele Marjan (K) 2.24,4 min., 2. Sitar Aco (T) 2.29,8 min., 3. Skorjanc Janez (SSD) 2.40,5 min., 4. Rostan Ivo (A) 2.43,1 min., 5. Klemenc Janez (K) 2.43,4 min.

Rezultati ekipnega tekmovanja še niso znani zaradi nekaterih spornih diskvalifikacij v slalomu.

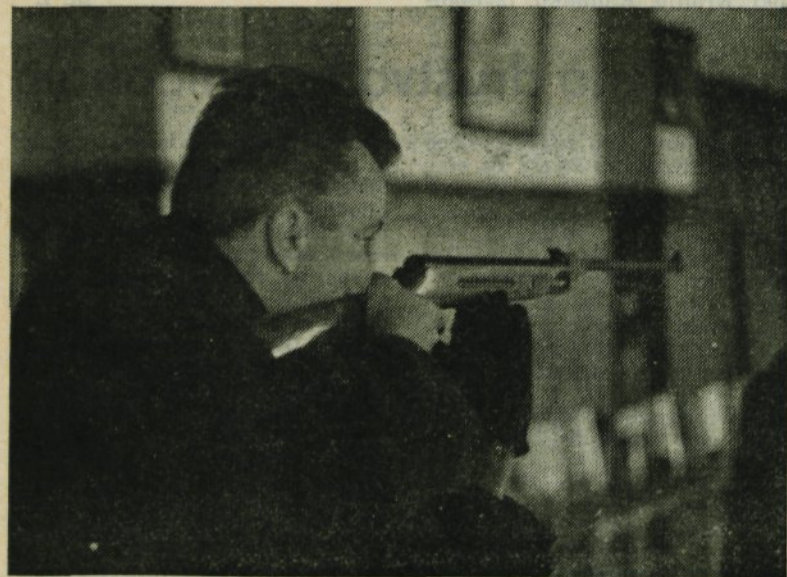
Posebno velja pohvaliti nastop 50-letnega Janežiča Jožeta in predsednika kluba Rostana Iva, ki sta s svojimi plasmaji pustila za seboj mnogo mlajše smučarje. Upamo, da bo v bodoče smučarjem uspela tudi organizacijska plat tekmovanja.

-sm-

Ivan Rihtar je dobil zlato puščico 66

Na občinskem strelskem prvenstvu za Zlato puščico 1966 jih je od 32 upravičenih tekmovalcev sodelovalo 22. Iz strelske družine Stol je tekmovalo 13 strelcev, leževali smo se vseh turnirjev in

rezultate: 2. Janez Klemenc, podjetje Kamnik - 516 krogov; 3. Podgorn Stane, podjetje Kamnik - 508 krogov; 4. Peršin Ivan, podjetje Kamnik - 507 krogov; 5. Bertoncelj Peter, Stol Kamnik

iz SD Podjetje Kamnik 7 in iz Od lanskoletnega nosilca Mirka Semeje je zlato puščico prevzel Ivan Rihtar iz Podjetja Kamnik, ki je dosegel 526 krogov od 600 možnih. Ostali najboljši tekmovalci pa so dosegli naslednje

— 506 krogov; 6. Marn Miha, Stol Kamnik - 501 krog. F. S.

Na sliki: Ivan Rihtar, eden najboljših kamniških strelcev, je na tekmovanju za Zlato puščico pokazal zares lep uspeh.

Posebna osnovna šola na Homcu

DA BI Z NAŠO USTANOVNO SEZNANILI TUDI PREBIVALSTVO KAMNIŠKE OBČINE, JE ZBOR DELOVNE SKUPNOSTI ŠOLE SKLENIL PODATI DALJŠE POROČILO. TO NAJ BO VSAJ V GROBEM PODANA SLIKA NAŠE USTANOVE. NAJPREJ NEKAJ ZGODOVINSKIH PODATKOV O NJENI USTANOVITVI IN O NJENIH PRVIH TEŽAVAH, S KATERIMI SE JE MORAL SPOPRIJETI CELOTNI KOLEKTIV ŠOLE.

S sklepom skupščine občine Domžale je bila aprila 1964 ustanovljena posebna osnovna šola na Homcu. Ta naj bi prevzela otroke, ki so obiskovali doslej pomožni oddelek na II. osnovni šoli v Domžalah. Zakaj je prišlo do ustanovitve posebne šole? Prvi najtehtnejši razlog je bil, da bi ta šola zajela v domžalski občini vse težko učljive šoloobvezne otroke, ki so doslej životali po naših osnovnih šolah in ovirali, a ne po svoji krivdi, hitrejši razvoj in napredek teh šol. Kasneje so zavzemali v vsakdanjem življenju raven našega delovnega človeka z občutkom manjvrednosti. V tem, da bi v naši socialistični družbi enkrat za vselej izbrisali ta madež zapostavljanja in neenakopravnosti, je bil glavni vzrok, da so se naši socialni organi pri občinski skupščini resneje začeli zavzemati za rešitev tega perečega problema. Tako je prišlo do ustanovitve Posebne osnovne šole. Zakaj prav na Homcu? Tu je bilo ta čas šolsko poslopje prazno zaradi ukinitve osnovne šole oz. priključitve k centralni šoli Radomlje. Ko je komisija pregledala to poslopje, se je odločila zanj. Treba je bilo marsikaj preurediti, obnoviti in popraviti. Vsa adaptacijska dela so trajala od julija do septembra 1964. Za vse to je bilo treba dobiti denar. Za tega je kljub večnemu pomanjkanju le poskrbela skupščina občine Domžale. Do otvoritve je prišlo 21. septembra 1964. Ta dan se je na šoli pričel redni šolski pouk. Za prvo leto udejstvovanja tega zavoda je skupščina občine Domžale odobrila kredit v višini 12.399.267 dinarjev. Na šoli se je poučevalo v petih razredih, vseh otrok je bilo vpisanih 33, od tega 8 iz kamniške občine. Na šoli so poučevale štiri učne moči in to ena defektologinja z diplomom ter tri stažistke defektologinje. Prvi ravnatelj te šole je bil tov. Nace

Vodnik, ki je vodil vsa adaptacijska dela in jih uspešno tudi končal.

Že ob sami ustanovitvi so imeli ustanovitelji najboljšo voljo, da pri novo ustanovljeni šoli zgrade tudi nujno potreben internat. Z gradnjo tega bi zajeli vse težko učljive otroke domžalske in kamniške občine. Teh pa po seznamu obeh komisij za kategorizacijo teh otrok ni malo. Iz teh seznamov je bilo namreč razvidno, da čaka na vpis v našo šolo kar 114 otrok iz domžalske in ca 70 otrok iz kamniške občine. Za internat bi prišel v poštev zapuščen družni dom na Homcu, ki stoji že več let neuporaben v najbližji sosesčini šole. Predvideni proračun za gradnjo internata je znašal ca 250 milijonov.

Od tega bi prispevala republika 150, domžalska občina 70 milijonov, ostalo pa kamniška. Inicijativni odbor za gradnjo internata je pripravil načrte in imel že dogovor s gradbenim podjetjem Bežigrad. Z delom bi morali začeti z januarjem 1965, toda prišlo je drugače. Najprej je odgovarjala republika in nato še kamniška občina, domžalska občina pa vsega bremena sama ne bi zmogla. Gradnja internata je tako padla v vodo. Novo ustanovljena šola je tako mogla zajeti le 28 % vseh težko učljivih otrok iz obeh občin. Ti se danes vozijo z vlakom, avtobusom ali s kolesi tudi z najoddaljenejših krajev. V koliki življenjski nevarnosti so ti otroci vsak dan pri današnjem naraščajočem prometu, ni treba govoriti in kdo naj nosi odgovornost za to, pa tudi ne.

Šola je uspešno končala prvo leto svojega obstoja in stoodstotno opravičila svoj obstoj. Od 33 vpisanih otrok je uspešno končala razred 30 otrok, trije pa bodo ponavljali. Z novim šolskim letom 1965/66 smo odprli šesti razred in imamo zdaj vpisanih 56 otrok, 36 iz domžalske in 20 iz

kamniške občine. V kamniški občini pa so že v poletju 1965 odpovedali sodelovanje in sklenili, da ustanove svojo posebno šolo. Prav zato je upravni odbor sklada za šolstvo pri občini Domžale sklenil zmanjšati finančni plan za 4 milijone, ker bi se dejavnost šole v jeseni zmanjšala. Toda prav na dan 1. septembra 1965. leta sta se oglasila na domžalski občini dva zastopnika kamniške občine s prošnjo, da tudi za bodoče šolsko leto sprejmemo njihove otroke. Tako se dejavnost naše šole ni zmanjšala, temveč močno povečala. Na šolo je bila sprejeta še ena učna moč, ki je prevzela pouk v novo odprtem razredu. Upravni odbor sklada za šolstvo pri občini Domžale je moral povečati naš finančni plan na prejšnjo višino 14.399.267 din.

Z otvoritvijo šestega razreda smo morali opremiti še eno učil-

nico. Potrebe za naprej so velike, če bomo hoteli uspešno razvijati naše delo v korist skupnosti. Treba bo še marsikaj urediti in adaptirati, toda kje za to dobiti denar? Jeseni bo treba odpreti sedmi razred, treba pa bo sprejeti še dve novi učni moči, ker se bo število otrok znatno povečalo.

x x x

- Prepričani smo, da nas bosta
- razumeli obe skupščini, Kamniška in Domžale, ter podprli
- moralno in materialno vse
- naše prizadevanje za uspešnejši in hitrejši razvoj novo
- ustanovljene šole.

Za Posebno osnov. šolo
Homec:

Nace Vodnik, s. r.
ravnatelj

OBRTNO PODJETJE

Sloga - Moste

ČESTITA OB 25-LETNICI OF IN PRAZNIKU DELA
VSEM DELOVNIM LJUDEM. — Priporoča se cenjenim
naročnikom s svojimi kvalitetskimi mizarskimi, tesarskimi
in ščetarskimi izdelki!

Z a k r a t e k č a s

Janez: »Zakaj pa piše v časopisu Kovinoplastike, da izhaja »Glasilo« po potrebi?«

Jože: »Ja! Vsekakor bi bilo dobro, da bi časopis izhajal pred potrebo.«

x x x

Člani upravnega odbora in centralnega delavskega sveta so sprejeli ob koncu mandatne dobe kot skromen spomin knjigo »Minuta molka«.

Novim članom pa se predlaga, da ob zaključku mandatne dobe ne bi sprejeli knjige »Dve leti molka«.

x x x

V neki družini je imel France navado, preden je odšel v službo,

poljubiti ženo in ubiti eno jajce.

Po nekaj letih pa se je France zmotil, poljubil je jajce in ubil ženo.

x x x

Jože: »Kam pa tako hitiš, Micka?«

Micka: »V šolo, ker pravijo, če ne bom naredila vsaj ekonomske šole, bom šla od »štanc« zopet v pisarno.«

x x x

Francka je prišla k Mariji klepetat. Marija je ravno pospravljala posodo in Francka jo prav začudeno vpraša: »Ali kar z »gatom« brišeš žlice?« »Nič zato,« se odreže Micka, »saj so itak za oprati!«

x x x

Tone vpraša Jožeta: »Greš tudi ti letos v pokoj?«

Jože: »Trdno sem prepričan, kajti sklenil sem že pogodbo, da ko grem v pokoj, pričem sekati hoje in smreke.«

ŠOLSKA KOOPERACIJA

— No, Janko, ali razumeš, kaj je kooperacija?

— Razumem. Kooperacija je, če Petru posodim pero, da mi napiše domačo nalogo.

NA SODIŠČU

— Žalostno je to! Deset let ste predsedeli v ječi, zdaj ste pa spet tu! — Ja, saj ste me sami klicali, razen tega pa tudi nisem deset let sedel, sem tudi ležal!

Smučarski troboj Domžale — Mengeš — Kamnik

V organizaciji lanskega zmagovalca ekipe Domžal je bil tudi letos na sporedu tradicionalni troboj v veleslalomu ekip iz Domžal — Mengeš in Kamnika. To zanimivo tekmovanje je bilo letos na Krvavcu in se ga je udeležilo 55 tekmovalcev. Tekmovanje bi bilo prav gotovo še zanimivejše, če bi vključili še teke in skoke. Tako kot lani Kamničanom, tudi Domžalčanom ni uspelo najbolje organizirati tega tekmovanja. Posebno proga je bila premalo zahtevna in ni bila primerna za tako tekmovanje. Tudi letos se je glavna borba odvijala med ekipama Domžal in Kamnika.

Več možnosti je imela bolj izenačena ekipa Kamnika, toda kamniški smučarji so tokrat zatajili. Slaba oprema, pa tudi slabo mazanje so storili svoje, toda kljub vsemu so Domžalčani zasluženo že drugič presenetljivo premagali kamniške smučarje. Zanimivo je, da so Kamničani morali tekmovali z lastno opremo, pa tudi vse stroške tekmovanja so od pionirjev do članov sami plačali. Tako ni čudno, da so nekateri vozili neborbeno, nekateri pa so na svoje odšli raje smučat drugam.

Premočno je zmagal tekmovalec iz Domžal Limovšek, ki je preje

nastopal za Kranjsko goro, pred klubskim tovarišem Zupanom, tretji pa je bil najboljši Kamničan Šuštar. Lanskoletni zmagovalec Matjaž je žal padel.

Rezultati slaloma (800 m, 18 vratic): 1. Limovšek (D) — 53,4 sek., 2. Zupan (D) — 57,0 sek., 3. Šuštar (K) — 57,1 sek., 4. Pelc (D) — 57,7 sek., 5. Berlič (D) — 59,1 sek., in 6. Sitar (K) 59,4 sek.

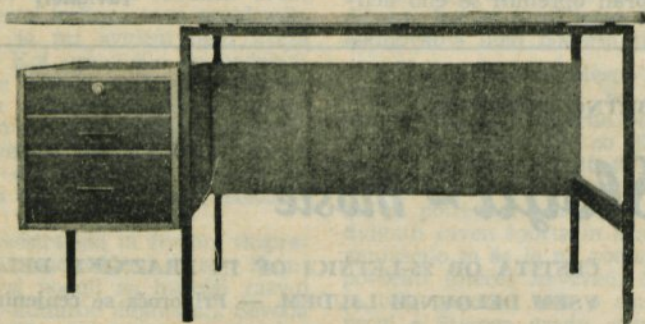
Ekipe: 1. Domžale (Limovšek, Zupan, Pelc, Berlič, Kosce) — 3.31.4 min., 2. Kamnik (Šuštar, Sitar, Perne, Stele, Rostan) — 3.46.7 min., 3. Mengeš (Flerin, Modic, Janež, Sitar) — 5.49.8 min. —S

Ob 25-letnici ustanovitve OF in prazniku dela čestitajo občanom

IZDELUJEMO:

- razne vrste kompletne pisarniške opreme, prilagojene sodobnemu načinu pisarniškega poslovanja;

- vse vrste sedežnega pohištva, klubskih, restavracijskih, jedilnih garnitur, gugalnikov in kinofoteljev.
- Vse izdelke lahko kupite tudi v naši maloprodaji!

OB OBEH PRAZNIKIH ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM

Podjetje Kamnik

IZDELUJEMO:

- amonitratna praškasta razstreliva, vžigalno
- vrvico, rudarski in lovski smodnik, vžigalna
- sredstva, izdelke za ognjemete, pirotehnično
- galanterijo in lovske patrone.

Industrijski kombinat

SVIT
KAMNIK - ŠMARCA

PRIPOROČA SVOJE IZDELKE: polirne in brusilne paste ter čistila; specialna lepila, tesnila politure in sredstva za nego avtomobilov; elektro-porcelan, steatit za visoko frekvenco, porcelanske tekstilne utenzilije in dekorativno keramiko; izolacijski material iz tekstila in papirja, vse vrste gumbov, plastično embalažo in pohištveno okovje. Tradicija in izkušnost našega delovnega kolektiva sta jamstvo za kakovost izdelkov.

Titan Kamnik

tovarna kovinskih izdelkov
in livarna

IZDELUJEMO: vdolbne ključavnice za vrata, navadne, dozične, cilindrične, pohištvene PIKO, za ALU vrata in razne obešalnike; aparate za gospodinjstvo: mesoreznice, mlinčke za kavo, mak in orehe; fitinge; ulitke od temper in sive litine.

CENJENIM ODJEMALCEM PRIPOROČAMO SVOJE IZDELKE!

Rudnik kaolina

Črna — Kamnik

DOBAVLJA KUPCEM KAOLIN IN KALCIT.

ČESTITKAM SE PRIDRUŽUJE DELOVNI KOLEKTIV. —
SREČNO!

Svilanit
iz Kamnika

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA PROIZVODNJO FROTIRJA IN KRAVAT

se pridružuje čestitkam in vam nudi za opremo doma frotir in vafel brisače najrazličnejših vzorcev, velikosti in pestrih barv ter kopalne plašče ZA PLAŽO, ZA HOTELE, BOLNIŠNICE, frotir in vafel brisače z vtaknimi napisi in emblemi hotelov in bolnišnic.

Tovarna usnja, Kamnik

Naše proizvodne posebnosti so:

galanterijsko usnje, velur za obutev in oblačila. — S kvalitetnimi izdelki si je tovarna pridobila sloves na domačem in inozemskem tržišču.

Tovarna kovanega orodja Kamnik

IZDELUJE:

- vse vrste sekir, kladiv, specialnega orodja po naročilu ter prosto in utopno kovane odkovke za
- avtomobilsko, traktorsko in tekstilno industrijo.

Ob 25-letnici ustanovitve OF in prazniku dela čestitajo občanom

Alprem gradbeno montažno podjetje Kamnik

IZDELUJE IN MONTIRA: vse vrste gradbenih konstrukcij, okna, vrata, predelne stene iz aluminija za hotele, motele, gostinske in trgovske lokale, ambulante, bolnišnice, zdravstvene domove, vso individualno notranjo opremo iz aluminija in železa; opremljamo samopostrežne in klasične trgovine ter kioske. Poleg tega opravljamo vsa stavbena ključavničarska dela, izdelujemo kolesarnice in nadstrešnice za motorna vozila. — Za kvaliteto jamčimo in se priporočamo za naročila!

POSLOVNA ENOTA

Ljubljana-transport KAMNIK

Nudi usluge pri prevozu potnikov in blaga, organizira skupinske izlete doma in v inozemstvu, posreduje tudi potne liste; v svoji mehanični delavnici nudi popravila za osebna in tovorna motorna vozila.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

GRADITELJ Kamnik

Opravlja gradbena dela vseh vrst:

visoke in nizke gradnje, industrijske gradnje, gradnje stanovanjskih objektov, kanalizacije, hidrotehničnih objektov in stanovanj za trg. Individualnim graditeljem se priporoča za prevzem gradnje stanovanjskih hiš do III. faze ali za vselitev. Vsa dela opravimo hitro, solidno in poceni!

TRGOVSKO PODJETJE

KOČNA KAMNIK

Priporočamo se za obisk v naših trgovinah. Obiščite tudi naše nove trgovine »ELEKTRO MATERIAL«, »DROGERIJA« in samopostrežne trgovine.

Potrošnikom dostavljamo nakupljeno blago tudi na dom!

ČESTITKAM SE PRIDRUŽUJE TUDI

Živilska industrija kamnik

in priporoča trgovskim podjetjem ter potrošnikom svoje izdelke: gorčico in razno vloženo zelenjavo iz naših in južnih krajev.

Gostilna

»Pri zlati kaplji« iz VRHPOLJA

se priporoča, da jo obiščete. Za solidno postrežbo poskrbe dobra kuhinja in pristne pijače; ob nedeljah — PLES!

GOSTILNA »PRI KRALJU« v Mostah ČESTITA DELOVNIM LJUDEM

Goste postrežemo z domačimi specialitetami in dobro pijačo. Gostje v skupinah lahko vnaprej rezervirajo posebno lovsko sobo; na razpolago imamo tujске sobe.

Ob obeh praznikih čestita vsem poslovnim partnerjem in občanom kolektiv

splošnega mizarstva

MENINA Kamnik

ter se priporoča za naročila za razna mizarška dela!

SVOJIM ODJEMALCEM ČESTITA

podjetje **Meso** Kamnik

V naših poslovalnicah se poslužite kvalitetnih mesnih izdelkov in mesa.

OB 25-LETNICI OF IN PRAZNIKU DELA ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM

LONČARSKA obrtna ZADRUGA v Komendi

Naročnikom dobavlja kvalitetne in okusno izdelane okrasne predmete za gojenje okenskih in sobnih cvetlic, razne okrasne vaze za stanovanja, pisarniške prostore, parke in grobove.

Ob obeh praznikih čestita in vabi

gostilna Pod skalco

(nasproti kamniškega kopališča). — Postreženi boste z domačimi specialitetami, pristnimi pijačami, vsako soboto in nedeljo tudi s sveže ocvrtimi morskimi ribami.

Vsem gostom čestita

Gostinsko podjetje

Planinka

in vas vabi, da ga obiščete. Postreženi boste s kvalitetnimi jedili in pristnimi pijačami; za turiste in druge poslovne ljudi so na razpolago tujske sobe.

PEKARNA IN SLAŠČICARNA

»Vesna Kamnik«

Cenjene odjemalce postrežemo z najrazličnejšim kvalitetnim pecivom in dobrim kruhom raznih vrst. K praznikoma čestitamo!

S čestitkami se pridružuje tudi

Sadna drevesnica in vrtnarija v Kamniku

Obiščite nas V NAŠI NOVI TRGOVINI, ki vas postreže z najrazličnejšo zelenjavo, raznimi konzervami pa tudi pijačami v steklenicah.

KOMUNALNO PODJETJE KAMNIK

ČESTITA OB OBEH PRAZNIKIH VSEM OBČANOM IN SE PRIPOROČA ZA NAROČILA. USLUGE OPRAVIMO HITRO, KVALITETNO IN POCENI.

Gostilna

»PRI PETERLINU«

v Komendi

čestita ob obeh praznikih vsem delovnim ljudem in se priporoča za obisk. Postreženi boste z dobro pijačo in jedačo; ob nedeljah je tudi PLES!

Svojim naročnikom in odjemalcem se priporoča

Apnenica

ŠLEBIR

IZ SP. STRANJ
Dobavljamo kvalitetno apno!

Svojim odjemalcem postreže Z RAZNIMI VRSTAMI KRUHA

Pekarna PERNE

IZ KAMNIKA

Postreženi boste tudi s specialitetami. Ob obeh praznikih čestitamo vsem našim občanom.

Čestitkam se pridružuje tudi

GOSTILNA PRODNIK

IZ KREGARJEVEGA
pri Stahovici

in vas vabi ob praznikih in drugih prostih dneh na svoj vrt ob Bistrici z lepim razgledom na Kamniške planine.

POROČILO O MATIČNIH DEJSTVIH ZA MESEC FEBRUAR 1966

♦ **ROJSTVA:** Drešar Marko iz Suhadol št. 1, Erce Miran iz Most št. 59, Sanabor Miroslav iz Mekinj, Slevce Jožica iz Črne, Smidovnik Ciril iz Gradišča št. 4, Virijant Bojan iz Srednje vasi št. 3, Vrankar Breda iz Kamnika in Zlatnar Franc iz Bistričice.

♦ **POROKE:** Aleš Andrej iz Rašice 12, delavec, star 22 let in Grošelj Ana iz Buča št. 21, delavka, stara 21 let; Bernot Stanislav iz Nevelj, ključavničar, star 29 let in Sakač Marija iz Kamnika, delavka, stara 19 let; Bobnar Andrej iz Most št. 45, zidar, star 28 let in Močnik Marija iz Buča št. 2, delavka, stara 25 let; Burja Maksimiljan iz Snovika 2, kmet, star 43 let in Dacar Stefanija iz Lasena 2, kmečka delavka, stara 22 let; Čož Ciril iz Kamnika, pleškar, star 25 let in Fajfar Julijana iz Kamnika, delavka, stara 23 let; Horvat Stjepan iz Kamnika, mizar, star 23 let in Stele Marija iz Kamnika, delavka, stara 45 let; Humar Janez iz Nožic, gozdarski inženir, star 28 let in Sluga Marjetka iz Kamnika, študentka, stara 20 let; Jagodič Alojz iz Mengša, uslužbenec, star 41 let in Vidic Marija iz Podgorja, delavka, stara 35 let; Klemen Francišek iz Cirkuš št. 7, delavec, star 32 let in Žumer Stanislava s Križa št. 78, delavka, stara 29 let; Piki Adolf z Vranskega 7, šofer, star 24 let in Hribnik Terezija iz Motnika št. 55, delavka, stara 22 let; Plevel Aleš s Klanca št. 9, delavec, star 40 let in Zarnik Mihaela iz Suhadol št. 10, delavka, stara 38 let; Rifel Franc iz Studencev, delavec, star 18 let in Kolar Marija iz Sp. Palovč, delavka, stara 18 let; Semprimožnik Franc iz Bele 12, rudar, star 22 let in Kiželnik Pavla iz Skorna 7, uslužbenka, stara 23 let; Slak Albin s Križa št. 77, delavec, star 20 let in Čevka Dragica s Križa št. 77, delavka, stara 19 let; Stern Franc iz

Zaloga 63, delavec, star 23 let in Kern Marija, iz Mlake št. 7, delavka, stara 23 let; Topolinjek Anton s Križa št. 3, traktorist, star 47 let in Sinko Rozina s Križa št. 3, delavka, stara 44 let; Turk Martin iz Mekinj, delavec, star 22 let in Bevk Helena iz Kamnika, frizerka, stara 18 let; Urankar Janez iz Porebra, delavec, star 23 let in Sedušak Marija iz Tunjic, tkalka, stara 24 let; Vrankar Emil iz Buča št. 5, avtomehaničar, star 22 let in Hribar Ivana iz Buča 20, tkalka, stara 19 let; Zarnik Albin iz Suhadol št. 61, električar, star 22 let in Hafner Jožica iz Podboršta št. 17, delavka, stara 18 let.

♦ **SMRTI:** Breznik Terezija iz Lok št. 6, prevžitkarica, stara 85 let, Hočev var Jožef iz Kamnika, osebni upokojenec, star 84 let, Jeran Marija iz Smarce, družinska upokojenka, stara 59 let, Kregar Janez z Vrhpolja, kovinostrogar, star 38 let.

POROČILO O MATIČNIH DEJSTVIH ZA MESEC MAREC 1966

♦ **ROJSTVA:** Korošec Jožef iz Hruševke 1.

♦ **POROKE:** Vertačnik Ignacij, star 35 let, mizarski pomočnik iz Sinkovturna št. 43 in Traven Ivana iz Most št. 95, stara 32 let, delavka; Skrjanec Stanislav iz Duplice, trgovski pomočnik, star 22 let in Skratek Pavla iz Volčjega potoka, delavka, stara 21 let.

♦ **SMRTI:** Kosirnik Ivana iz Tunjske Mlake, družinska upokojenka, stara 89 let; Novak Janez iz Bukovice št. 50, invalidski upokojenec, star 68 let; Podjed Anton iz Godiča, osebni upokojenec, star 62 let; Štupar Ivana iz Smarce, družinska upokojenka, stara 68 let; Uranič Karla iz Godiča, stara 8 mesecev.

V Hruševki zamenjane lesene vodovodne cevi...

Danes smo se zbrali v tej hiši, da proslavimo zaključna vodovodna dela v Hruševki.

Skupaj z domačini smo povabili tudi Vas, ki ste sodelovali z nami. Vsak napreden gospodar razmišlja in pripravlja načrte, kako izboljšati svoje gospodarstvo. Pri tem mu je največja zapreka, kje dobiti denar. V taki stiski smo bili tudi mi Hrušovljani za skupni vodovod.

Že pred prvo svetovno vojno, ko nam je še vladal avstrijski cesar Franc Jožef, so moj rajni oče vedno želeli v vasi vodovod po načrtu. V ta namen so delali prvo na nekdanjo deželno vlado za podporo pri delu. Prošnja je bila ugodno rešena že leta 1914.

Prišla je prva svetovna vojna in vse načrte prekrizala. Leta so potekala, vladarji so se menjali, ljudje v vasi so se rodili, umirali, nekateri odhajali z domov. Od tistega časa do danes je minilo več kot 50 let. Leta, ki smo jih ta čas preživljali, so bila težka: vojske, bolezni, izgube ljudi ter razne druge nesreče.

Ljudje v tej mali hribovski vasi, ki šteje sedem števil, pa smo si želeli še vedno dobre, zdrave pitne vode. V naši vasi je bil sedež občine Hruševka, dokler ni bila pridružena Tuhinju. Imeli

smo vodovod brez zajetja, voda je v vas dotekala iz močnega studenca po lesenih ceveh, ki so bile mnogokrat segnite, pri čemer se je nabrala nesnaga.

Zaradi tega smo vaščani hvaležni, da imamo sedaj v vasi zdravo, čisto pitno vodo. Prva zahvala velja mlademu gospodarju Jerneju Korošcu, ki je prvi sprožil to misel ter vse delo in skrb vodil do konca. Njegova skrb in delo sta bila združena z mnogimi težavami. Zahvala velja tudi vsej družini, njegovi ženi in gospodinji, ki je vsak obisk zaradi vodovoda gostoljubno sprejela. Hvaležni smo občini ter organizacijam, ki ste podpirale naše delo s tem, da ste nam dali finančno pomoč. Brez te ne bi mogli po načrtu zgraditi vodovoda. Zahvaljujemo se obrtnikom, ki so opravili vsa najvažnejša dela, ter sploh vsem, ki so na katerikoli način pomagali pri vodovodu. Še posebno smo hvaležne žene in gospodinje. Kaj je kmečka žena, mati in gospodinja, to veste vsi. Njen šport je koš, njen izlet je trdo delo, njena pokojnina je bolezen, počivat gre pa v grob.

Vaščanka
Hočev var Tereza
iz Hruševke

Ob dvajsetletnici šahovske sekcije Komenda

Pred dvajsetimi leti je bil na pobudo naprednejših ljudi iz Komende, ki so spoznali, da je pri oblikovanju bodočega človeka, pri obnovi vasi in socialistične graditve važen faktor tudi kulturnoprosvetna dejavnost, sklican prvi občni zbor, na katerem je bilo ustanovljeno ljudskoprosvetno društvo »Janez Čebulj«. Naziv je po padlem partizanu iz Komende.

Na občnem zboru je bilo ustanovljeno več sekcij, med katerimi pa je najbolj živela šahovska.

Dobro se še spominjamo, kako smo sami delali prve šahovnice iz preproste lepenke. Tudi figure smo sami napravili. Starši so se v začetku smejali, pozneje pa tudi že godrnjali: »Kdo vruga te je te neumnosti naučil? Ali nimate bolj pametnega dela?« me je nekoč nakuril oče. Pozneje je spoznal, da je pametneje igrati šah, kot pa kvartati in se potikati po gostilnah.

Najbolj vnet zagovornik šahovske igre v Komendi je bil Oček Alojz, ki se je tedaj kot rudar vrnil iz Francije. Trdil je, da je šahovska igra umetnost in koristna vsakomur, da v šahovski igri doživlja vsakokrat borbo za obstanek, da šah tudi vzgaja; da se ne smemo prevzeti zaradi zmage in ne obupati v težki situaciji.

Prav tako vročo ljubezen do šaha je imel tudi takratni upravitelj osnovne šole v Komendi. Ivo Jezevšek, ki je tudi močno vplival na šahovsko življenje, posebno med šolsko mladino.

Kot hudournik nas je šah zgrabil in nas nezadržno nesel s seboj. Vzpon je bil velik in hiter. Kmalu se nismo bali pomeriti se z nikomer, tudi z mnogo večjimi

centri, kot je Komenda, ne. Udeleževali smo se vseh turnirjev in simultank ter dosegli zavidljive uspehe. Posebno se je izkazoval naš najstarejši in naš najboljši šahist Oček Alojz, saj je v večini simultank s slavnimi vele mojstri skoraj vedno vsaj pol točke odvezel, večkrat pa tudi zmagal.

Ko se spominjamo, si mislimo, da skoraj nismo poznali težav ali pa smo jih blagohotno premagali. Na turnirje in tekmovanja smo se vozili s kolesi ali, če je bilo preveč snega, z vprežnim vozilom. Vse težave in skrbi smo pokopali med lovec, skakače in trdnjave, ostalo je le mnogo čistega užitka, veselja in bistrenja duha.

Vseh dvajset let je ostala nit našega dela in šahovskega življenja nepretrgana. Tako danes resnično praznujemo dvajset let našega dela in lahko pokažemo tudi njegov plod: lepo šahovsko preteklost, prijazno opremljen šahovski klub, samostojno šahovsko knjižnico in vse druge pripomočke za igranje sodobnega šaha.

Proslavo 20-letnice ustanovitve šahovske sekcije, ki bo 8. maja v dvorani prosvetnega društva Komenda, bomo proslavili z dostojno izvedbo. V ta namen smo povabili vele mojstra Bruna Parmo, da odigra s šahisti iz Komende in okoliških sekcij simultanko kar na 40 deskah.

S to proslavo hočemo vzbuditi pri mladini prvenstveno zanimanje za aktivno sodelovanje na kulturnoprosvetnem področju in jih pritegniti v svet šahovskih figuric.

Predsednik šah. sekcije:
Jaka Kern

Novice iz kamniškega muzeja

Preparirane plastike

Pred nedavnim je dal Muzej Kamnik v preparatorsko delavnico Gorenjskega muzeja v Kranju restavrirati večje število lesenih plastik. Restavriranih je bilo šest velikih, večje število manjših pa je še v delavnici. Provenienca vseh plastik žal ni točno ugotovljena. V dveh primerih gre za gotške plastike, eno delo je poznogotsko, ostala tri pa stilistično spadajo v prehod gotških odmevov v barok. (1. polovica event. sreda XVII. stoletja). Želeli bi, da bi muzejski delavci v Kamniku mogli ta dela opraviti sami. Vendar zaradi pomanjkljive opreme naše preparatorske delavnice takih del ne moremo opravljati. Nujna bi bila izpopolnitev preparatorske delavnice, saj bi se nam ob številnem materialu, ki ga ima muzej v depojih in tistem, ki ga ima še registriranega na svojem terenu, stroški kmalu obrestovali.

Lepe nove pridobitve v muzeju so odlični — kamnoseški okras

podokenskih polic hiše na Titovem trgu 23. Te so dragocene zaradi svoje enkratnosti, okrašene so z visokimi reliefi, polnimi domišljije in fantastičnosti in zaradi tega njihova vsebina ni vedno do kraja razumljiva. Bogastvo živalskih figur je veliko, saj vidimo npr. dve fantastični živali, ki jima s hrbtov poganja bohoten gotski osat, na drugi polici imamo popolnoma drug prizor, ko zabada dopasni sv. Jurij meč v zmaja, ki ga grize v gobec fantastično bitje — sovražnik, zmaju podoben krokodil. Slikovito občutje je izredno in zato podokenskim policam ne moremo odreči polnovrednega dekorativnega učinka, žal pa so docela izpostavljene vsem vremenskim neprilikom in so zato v kamnu vidne že globlje razjede. Potrebno jih bo čim prej restavrirati. Odličke je muzeju izdelala preparatorska delavnica Slov. etnografskega muzeja iz Ljubljane.

M. R.